

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;
e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година XVIII, брой 10 м.октомври 2025 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

1. Новини – стр.1 – стр.11
2. Проекти и програми – стр.11 – стр.12
3. Нашата консултация – стр.13 – стр.14

НОВИНИ

25 години **НФРИ**
УСТОЙЧИВ БИЗНЕС С КАУЗА

ПОКАНА

Национален форум „25 години НФРИ – пътят на социалните предприемачи“

На 17 ноември 2025 г. в заседателната зала на КООП Хотел, гр. София, ще се проведе Националният форум „25 години НФРИ – пътят на социалните предприемачи“.

Събитието ще събере представители на специализирани предприятия, институции и партньори, за да отбележат развитието и постиженията на предприятията и Федерацията през последните 25 години.

Форумът ще започне в 13:30 ч. с официално откриване и премиера на 10 минутен филм „25 години НФРИ – Устойчив бизнес с кауза“, проследяващ историята и успехите на предприятията от мрежата на НФРИ.

Програмата включва два тематични панела. Първият ще бъде посветен на приноса на специализираните предприятия за устойчивото развитие и ще представи добри практики и истории за успех от членове на Федерацията. Вторият панел ще акцентира върху политиките и инструментите за социално и приобщаващо предприемачество, като участие ще вземат представители на Министерството на труда и социалната политика, Агенцията за хората с увреждания, финансови институции и социални предприемачи.

НФРИ кани своите членове да се присъединят към това специално събитие, посветено на хората, които повече от две десетилетия развиват социалната икономика в България с визия, професионализъм и кауза.

Отбелязването на 25-годишния юбилей на Националната федерация на работодателите на инвалиди ще се състои в същия ден в ресторанта на КООП Хотел – София, ул.Георги Сава Раковски № 99 от 18.30 часа.

Тържествената вечер ще бъде открита с кратко приветствие, като ще продължи със своеобразно отбелязване на годишнината.

Поканват се всички членове на федерацията. Участието следва да се заяви на тел.: 0884000881 или на nfri@abv.bg.

D-WISE с предложения за по-ефективна подкрепа на заетостта на хора с увреждания

Европейската мрежа D-WISE, в която НФРИ е редовен член, представи своето становище по предстоящия преглед на Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО) – основен инструмент на ЕС за подкрепа на приобщаващата заетост.

D-WISE акцентира върху необходимостта от запазване на разпоредбите по раздел 6 от ОРГО, гарантиращи държавна помощ за субсидиране на заплати и свързани разходи за хора с увреждания без предварително уведомление. Мрежата настоява още за:

- разграничение между помощта за хора в неравностойно положение и за хора с увреждания;
- съответствие с Конвенцията на ООН и Стратегията на ЕС за правата на хората с увреждания;
- актуализиране на финансовите прагове, за да отразяват реалните икономически условия;
- признаване на иновативни модели на защитена заетост, управлявани от хора с увреждания;
- гъвкавост в инструментите за държавна помощ и възможност за комбиниране на различни механизми;
- подкрепа за преквалификация и кариерно развитие, насочена към устойчиво включване на пазара на труда.

Мрежата подчертава, че прегледът на ОРГО е възможност ЕС да засили ангажимента си към равенство, приобщаване и социална справедливост – ключови принципи за изграждането на един по-достъпен и приобщаващ европейски трудов пазар.

Работна среща на организациите на и за хора с увреждания

На 15 октомври 2025 г. в София се проведе работна среща на национално представените организации на и за хора с увреждания. Сред обсъдените теми беше ограничаването на правото на хората с увреждания да управляват автомобили. Българската асоциация за рекреация, интеграция и спорт, БАРИС, изнесе тревожна констатация: в България все още съществува мислене, което третира хората с увреждания като „втора ръка“ участници в обществото — например като шофьори, чието право да управляват автомобили се поставя под съмнение. Организацията подчерта необходимостта от обществена подкрепа и обяви протест на 17 октомври 2025 г. пред ТОЛЕК в Транспортна болница – Пловдив, в защита на правото на мобилност и равнопоставеност. ТОЛЕК е комисията, която извършва експертно освидетелстване на категория водачи на МПС на хора с увреждания, насочени от КАТ и ТЕЛК, както и решава спорни случаи за професионална и физическа годност на жп служители и водачи на МПС за Южна България. Това е комисията, която в максимална степен ограничава правото на мобилност на хората с увреждания.

По време на срещата бяха обсъдени още проблемите в системата на медицинската експертиза и публичните изявления относно броя на лицата с ЕР на ТЕЛК и необходимостта от спешни срещи с министъра на здравеопазването и министъра

на труда и социалната политика.

България е сред страните с високи нива на хронични заболявания – 61,1 % от смъртните случаи се дължат на сърдечно-съдови заболявания, а 13,6 % от населението живее с увреждане. Данните показват, че нуждата от справедлива експертиза, достъпна среда и реална подкрепа е повече от актуална.

НФРИ подкрепя усилията за постигане на равен достъп и пълноценна интеграция на хората с увреждания в обществения и икономическия живот.

Заседание на Междуведомствената работна група по социална икономика

На 1 октомври 2025 г. се проведе заседание на Междуведомствената работна група по социална икономика към министъра на труда и социалната политика.

В заседанието взе участие и Е. Тодорова, председател на УС на НФРИ, редом с представители на държавни институции, синдикални и работодателски организации, академични среди и социални предприятия.

Беше обсъден изборът на жури за оценка на постъпилите проектни предложения за Годишната национална награда за социални иновации в подкрепа на социалната икономика за 2025 г. В резултат на обсъжданията бяха определени членовете на журито, представляващи различните групи участници в социалната икономика: Ивайло Найденов, държавен експерт, МТСП; д-р Любослав Костов, директор на Института за социални и синдикални изследвания към КНСБ; Росица Стелиянова, директор „Програми и проекти“, АИКБ; Елица Баракова, изпълнителен директор на Фондация „Бикоуз в помощ на благотворителността“; проф. д-р Галина Йолова-Паскалева, ръководител катедра „Правни науки“; Румяна Цонева, представител на Социално предприятие „Търнава БГ“ ЕООД.

Председателят на журито ще бъде определен на по-късен етап от Министерството на труда и социалната политика.

НФРИ изразява своята подкрепа към усилията на Междуведомствената работна група за утвърждаване на социалната икономика като устойчив модел на развитие и насърчаване на социалните иновации в България.

Представяне на дейността на МИР-И ЕООД пред институции и партньори

На 7 октомври 2025 г., Националната федерация на работодателите на инвалиди (НФРИ) организира посещение за представяне на дейността на общинско дружество МИР-И ЕООД, пример за добра практика в дейността на специализираните предприятия и създадените работни места

за хора с увреждания. Това събитие е част от поредица инициативи, с които Федерацията отбелязва своя 25-годишен път в подкрепа на предприятията за трудова интеграция на хората с увреждания.

Сред официалните гости на събитието бяха:

- г-жа Румяна Петкова — заместник-министър на труда и социалната политика
- проф. д-р Георги Йорданов — изпълнителен директор на Агенцията за хора с увреждания (АХУ)
- г-жа Елка Тодорова — председател на НФРИ
- г-н Ивайло Георгиев — заместник-кмет на Община Етрополе
- г-жа Маргарита Терзийска — директор на Дирекция „Бюро по труда“ – Ботевград
- общинските съветници г-жа Янка Цветкова и г-н Пламен Патев
- г-жа Татяна Пенкова — председател на Сдружение „Вяра и диабет“
- гости и колеги

Управителят на МИР-И ЕООД, Мими Иванова, представи презентация за дейността и постиженията на дружеството, продуктовото портфолио и социалната му мисия. Присъстващите се запознаха с широката гама от дейности, които осигуряват постоянна заетост на хората в предприятието. МИР-И ЕООД развива дейности в областта на:

- дървообработване — производство на палети, градинска мебел, къщички за кучета, ковчежи и др.
- топлинно обеззаразяване съгласно Стандарт 15
- озеленяване и ландшафтен дизайн
- поддръжка на паркове и обществени пространства
- погребални услуги
- новата услуга — хладилна камера за покойници

През последните 10 години дружеството е реализирало проекти към АХУ на стойност 488 741,85 лв., насочени към подобряване на условията на труд, създаване на устойчива заетост за хора с увреждания и тяхната социална и икономическа интеграция.

В момента в МИР-И ЕООД работят 20 души, като 50% от тях са хора с увреждания.

Основните цели на дружеството включват:

- запазване и разширяване на работните места;
- внедряване на иновации и нови технологии;
- развитие и модернизация на производствената база;
- разширяване на предлаганите услуги;
- утвърждаване като модел за социално-отговорно предприятие.

Мими Иванова изказа благодарност към АХУ, към МТСП, НФРИ и ръководството на Община Етрополе за подкрепата и съвместната работа през годините.

Заместник-министърът на труда и социалната политика г-жа Румяна Петкова увери присъстващите, че в лицето на МТСП винаги ще намират надежден партньор при решаването на проблеми и добави: „Желая на всички вас здраве, лични и професионални успехи, и ползотворна работа за постигане на поставените цели“.

За да се запознаят с работния процес гостите направиха посещение в производствените помещения на общинското дружество „Мир-И“ ЕООД в Етрополе.

Специализираните предприятия осигуряват устойчиви работни места през годините и развиват уникален бизнес модел – интегрирана работна среда между служители с увреждания и без увреждания. Това говори за целесъобразността на тяхното съществуване и за важната роля, която те играят за социалното и трудово интегриране на хората с увреждания.

Заместник-кметът на Община Етрополе Ивайло Георгиев сподели: „За нас като ръководство е привилегия да имаме такова предприятие на територията на общината. Благодарим за коректната работа, за усилията, които полагат и за това, че успешно се справят с нови предизвикателства“.

След посещението в общинското дружество „Мир-И“ ЕООД, официалните гости посетиха и Община Етрополе, където съвместно със заместник-кмета Ивайло Георгиев обсъдиха бъдещи възможности за партньорство и сътрудничество.

Откриване на BALKAN FAIR 2025

На 15 октомври 2025 г. в гр. София се състоя официалното откриване на BALKAN FAIR 2025, част от който е и специализирания панаир на социални предприятия в който активно участие взеха членове на Националната федерация на работодателите на инвалиди (НФРИ).

Александър Стоичков, основател на Balkan Fair Online представи накратко тазгодишното издание на BALKAN FAIR и предстоящата 30-дневна бизнес програма, акцентирайки върху основните теми и възможности за участниците.

Новост през тази година са дните на стратегиите по индустрии, както и стартирането на национални инициативи, насочени към насърчаване на устойчивото развитие и партньорството между бизнеса и социалните предприемачи.

В събитието участваха представители на бизнеса, изложители и гости. НФРИ беше представена от председателя Елка Тодорова, Величка Колчева – управител на „Велдия Дизайн“ ЕООД, Десислава Георгиева и Александър Тонев от „Нике Груп“ АД и Камелия Иванова от НФРИ.

Обучение Стратегии по индустрии ТОС

На 29 октомври 2025 г. в ТОС Academy Tuscany – София, се проведе специализирано обучение Стратегии по индустрии ТОС (Theory of Constraints – Теория на ограниченията), организирано от BALKAN FAIR в партньорство с Академията.

В обучението взеха участие представители на НФРИ, които имаха възможност да се запознаят с едни от най-успешните управленски подходи, прилагани от глобални компании като Amazon, Toyota, Microsoft и Bosch.

Участниците усвоиха основните принципи на ТОС – Теорията на ограниченията, която предлага системен метод за идентифициране и преодоляване на ключовите пречки пред растежа и ефективността в предприятията. Обучението постави акцент върху приложението на ТОС за повишаване на конкурентоспособността и устойчивото развитие на организациите в различни сектори.

Събитието бе част от програмата на BALKAN FAIR 2025 и предизвика интерес сред мениджъри и предприемачи, които търсят иновативни подходи за управление и развитие на своите бизнеси, включително стартиращи такъв.

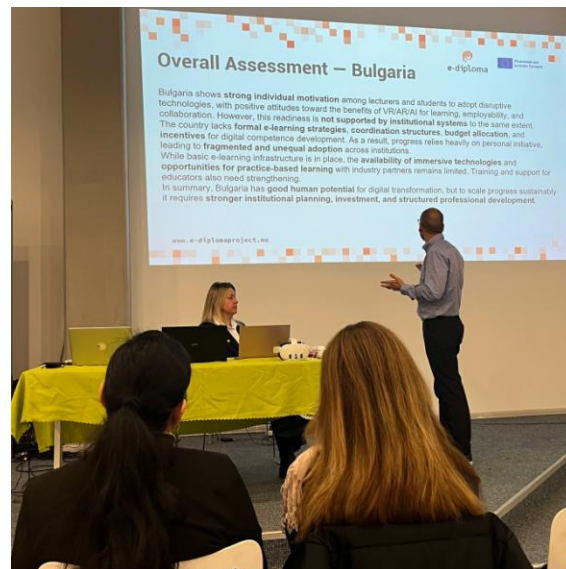

Бъдещето на електронното обучение – представено на финалната конференция на проекта e-DIPLOMA

На 30 октомври 2025 г. в София се проведе заключителната конференция на проекта e-DIPLOMA – „Electronic, Didactic and Innovative Platform for Learning Based on Multimedia Assets“, финансиран по програма Хоризонт Европа. Проектът е признат от Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания (REA) като едно от водещите постижения в областта на образованието и дигиталните иновации.

Събитието, организирано в TechnoMagicLand, събра изследователи, преподаватели, разработчици и политици, за да обсъдят как XR, VR и изкуственият интелект трансформират обучението и създават нови възможности за дигитално образование.

Конференцията представи успешни резултати от проекта, признат от Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания като едно от водещите постижения в областта на образованието и иновациите. Участниците имаха възможност да се запознаят с иновативни прототипи и практически демонстрации на обучителни модули, базирани на виртуална реалност, както и с препоръки за бъдещите политики на Европейския съюз в тази сфера.

В рамките на събитието Е. Тодорова, ръководител на проекта „Изкуственият интелект и новите технологии помагат на хората с увреждания“ (Erasmus+ KA122-ADU), представи добрите резултати от проведените две мобилности – „Въведение в изкуствения интелект“ в Дъблин и „Разкрий потенциала на изкуствения интелект“ в Падуа. На конференцията присъстваха Величка Колчева и Емил Калинчев, представители на НФРИ, участници в двете обучителни групи.

**Съфинансирано от
Европейския съюз**

Предстои Social Finance Vibe 2025 – онлайн събитие за социални финанси и икономика

Организирано от Microfinance Centre (MFC), събитието ще се проведе онлайн на 5–6 ноември 2025 г., от 09:30 до 15:00 ч.

Темата тази година — „The Great Rebalancing“ — отразява необходимостта от адаптация на сектора на социалните финанси към промени като климатични предизвикателства, цифрова трансформация и нови стратегически приоритети на ЕС.

Основни акценти от програмата:

- Над 30 експертни говорителя и 18 тематични сесии, разглеждащи теми като:
 - финтех модели за микрофинансиране и социална икономика;
 - отговорно използване на изкуствен интелект в социалните финанси;
 - зелени финансови инструменти и устойчивост (напр. въглеродни кредити);
 - възможности за финансиране от институции като European Investment Fund, European Investment Bank и др.

Защо е важно за НФРИ и членовете ни:

- Събитието дава възможност да се запознаем с новите тенденции в социалната икономика и финансирането, което е ключово за модели на заетост и включване.
- Предоставя практически решения и мрежови възможности между финансови институции, социални предприятия и организации, работещи с хора с увреждания — сфера, в която НФРИ е активен участник.
- В контекста на нашата работа за социална приобщеност, участие в такъв форум може да допринесе за обогатяване на знания, връзки и партньорства.

Как да се включите:

Регистрацията е отворена и достъпна безплатно. За подробности и регистрация: <https://mfc.org.pl/social-finance-vibe-2025/>

Нов проект за засилване на дигиталната и професионална грамотност на младежите и специалистите в подкрепената заетост

НФРИ започва участието си като партньор в нов международен проект BE AWARE – Business Engagement for Advancing Work Accessibility and Retention for Employees with Disabilities, финансиран по програма „Еразъм+“, сектор Професионално образование и обучение (KA210-VET). Координатор на проекта е организацията Consultis от Португалия.

Основната цел на BE AWARE е да насърчи приобщаващия трудов пазар чрез подобряване на уменията на специалистите по подкрепена заетост и изграждане на по-активно сътрудничество между тях и работодателите. Проектът предвижда създаване на иновативна обучителна програма, онлайн ресурси и наръчник с добри практики за ангажиране на работодатели и прилагане на дигитални инструменти в процесите на обучение и подбор.

Инициативата ще подпомогне младежи и професионалисти в сферата на заетостта да развият своите дигитални и комуникационни умения, като по този начин се засилва

връзката между професионалното образование и реалните потребности на пазара на труда.

Проектът стартира официално през октомври 2025 г. и ще продължи до март 2027 г.

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

BG05SFPR002-1.013 – Насърчаване на социалната икономика на местно и регионално ниво

Краен срок: **14.11.2025 г. 17:00 ч.**

Процедурата цели развитие на социалните предприятия чрез създаване на устойчиви работни места за хора в неравностойно положение, подкрепа за обучения и насърчаване на партньорства и сътрудничество в социалната икономика.

Размер на безвъзмездната помощ: от 50 000 лв. до 586 749 лв.
Допустими кандидати: вписани в Регистъра на социалните предприятия съгласно Закона за социалната и солидарната икономика.

Основни целеви групи:

- хора в неравностойно положение, включително с увреждания;
- заети в социални предприятия (по дейности за обучение).

(Допустими дейности включват:

- подкрепа за социална и трудова интеграция (до 12 месеца, а за хора с увреждания – до 24 м.);
- създаване на устойчиви работни места за лица в неравностойно положение;
- обучения за професионална квалификация и ключови компетентности;
- развитие на бизнес процесите и маркетинга на социалните предприятия;
- обмен на опит, участия в панаири, семинари и изложения;
- осигуряване на оборудване и материали (до 20% от бюджета);
- ремонтни дейности, свързани с нови работни места (до 10% от бюджета).

Проектите могат да се изпълняват до 31 декември 2028 г.

Повече информация и документи за кандидатстване:
eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/0e4dedaf-2e81-4c7f-a42b-73c69ffa7e93

По-подробна информация в Информационен бюлетин 9 на НФРИ.

BG16RFTA001-1.010 „Активни и компетентни организации на гражданското общество за повишаване на добавената стойност на политиката на сближаване в България“

Краен срок: **17.11.2025 г. 17:00 ч.**

Процедурата цели повишаване на капацитета на организациите на гражданското общество (ОГО) за участие в изпълнението, мониторинга и оценката на програмите по Споразумението за партньорство 2021–2027 г.

Основни параметри:

- Максимален размер на безвъзмездна помощ: 100 000 лв.
- Продължителност на проектите: до 9 месеца

Допустими дейности:

- Участие и организиране на обучения, учебни посещения и обмен на опит по хоризонтални теми;
- Участие в събития и мрежи на ОГО в България и ЕС;
- Обучения на работното място и инициативи за взаимно учене.

Кандидати:

ЮЛНЦ в обществена полза, учредени най-малко преди 2 години, вписани в регистъра на Агенцията по вписванията и с доказан административен и финансов капацитет.

Кандидатстване:

Изцяло електронно чрез ИСУН.

Всички документи по процедурата са публикувани в ИСУН:

<https://eumis2020.government.bg/bg/s/8d3ebf57-ff75-4ad5-afa1-5747f558ee98/Procedure/Info/96539776-3e07-4c57-a7b4-35bd1f279cde> като достъп до тях се осигурява и чрез eufunds.bg: Процедура BG16RFTA001-1.010.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

за работещите хора с увреждания в предприятията

Изплащането на инвалидната пенсия зависи от датата на подаване на заявлението за преосвидетелстване

Съгласно Закона за здравето регионалните картотеки на медицинската експертиза следва да уведомяват служебно лицата за необходимостта от редовно преосвидетелстване не по-късно от 4 месеца преди изтичане на определения в експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК срок на трайно намалена работоспособност. За да бъде едно лице преосвидетелствано е необходимо то да подаде заявление-декларация за преосвидетелстване в съответната регионална картотека на медицинската експертиза.

С последните изменения и допълнения в Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж важно значение придобива датата, на която е подадено заявлението-декларация за преосвидетелстване на лицето:

Изплащането на инвалидната пенсия се продължава без прекъсване от датата, следваща тази, до която е била отпусната, когато заявлението-декларация за преосвидетелстване е подадено от лицето до датата, на която изтича срокът на последното действащо експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК, по което е изплащана пенсията за инвалидност, съответно – добавката за чужда помощ.

Когато заявлението-декларация за преосвидетелстване е подадено от лицето след въпросната дата, изплащането на инвалидната пенсия, съответно – на добавката за чужда помощ, се възстановява от датата на преосвидетелстването.

Посочените промени в Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж се отнасят за заявления-декларации за преосвидетелстване, подадени от лицата на 2 декември 2025 г. и след тази дата.

Информационни материали за въвеждането на еврото в България

Министерството на труда и социалната политика изпрати до НФРИ информационни материали, подготвени съвместно с Министерството на финансите и Българската народна банка, относно въвеждането на еврото в България.

Предвид, че от 1 януари 2026 г. еврото става официална валута у нас, през януари 2026 г. ще бъде възможно плащането както в левове, така и в евро.

Основни акценти от информационната кампания:

- От 1 януари до 30 юни 2026 г. банкнотите и монетите в левове ще могат да се обменят безплатно във всички банки и пощенски клонове по фиксирания курс 1 евро = 1,95583 лева.
- Цените на стоките и услугите ще бъдат изписвани едновременно в левове и евро от август 2025 г. до края на 2026 г.
- Пенсии, заплати и социални плащания ще се преизчисляват автоматично по официалния курс, без загуба за гражданите.
- Няма нужда от откриване на нови банкови сметки или преподписване на трудови договори. Всички суми ще бъдат автоматично преобразувани в евро.

Материалите са част от националната кампания „Единството е сила“, която има за цел да информира гражданите и бизнеса за всички аспекти на въвеждането на еврото – от ежедневните плащания до социалните и трудовите отношения.

С повече експертни разяснения може да се запознаете на официалния сайт: www.evroto.bg Налична е секция за бизнеса с подсекция Въпроси и отговори: <https://evroto.bg/bg/euro/business/faq#>

ПО-ЕДИННИ ПО-УСПЕШНИ

Кога България ще въведе еврото?
От 1 януари 2026 година еврото става официална валута у нас. Само през януари ще можете да плащате и в левове, и в евро.

Как да обменя парите си?
От 1 януари до 30 юни 2026 г. ще можете да обмените банкнотите и монетите от лева в евро безплатно във всеки банков клон и пощенските клонове в населените места, в които няма банки, по официалния курс – 1,95583 лева за 1 евро. Българската народна банка ще обменя левове безсрочно напълно безплатно. От 1 януари вашите кредити, депозити и други сметки в лева ще бъдат безплатно и автоматично преизчислени в евро по официалния курс.

Какво ще се случи с цените?
Цените на стоките и услугите ще се преизчисляват в евро по ясни и единни правила за закръгляване. Например хляб, чиято цена е 2 лв., ще струва 1,02 евро. От 8 август 2025 г. до 31 декември 2026 г. цените ще се изписват в левове и в евро.

Единството е сила

Министерство на труда и социалната политика
Министерство на финансите и бюджетното устройство
БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Информационна кампания на Министерството на финансите и Българската народна банка за въвеждане на еврото в Република България.

Еврото, социалните плащания и заплатите

Как ще се изчисляват пенсиите, социалните плащания и заплатите?
Размерът на пенсиите, заплатите, социалните помощи и обезщетения ще се запази изцяло. Те ще се преизчисляват в евро по официалния курс и ще се закръглят в полза на хората.

Например: Социално плащане от 280 лв. ще бъде равно на 143,17 евро. Пенсия от 1000 лева ще бъде равна на 511,30 евро.

Какво ще се случи с банковата ми сметка?
Няма нужда да откривате нова сметка. Ще получите автоматично пенсиите, заплатите или социалните си плащания по същата сметка, по която сте ги получавали, но превалутирани в евро. Не трябва да предоставяте данните ѝ наново или да подавате нови заявления пред която и да е институция.

Трябва ли да преподпишвам трудовия си договор?
Няма нужда да сключвате нов трудов договор или анекс към стария. Заплата ви автоматично ще бъде преизчислена в евро. Например заплата 2000 лева ще бъде равна 1022,59 евро.

Единството е сила

Министерство на труда и социалната политика
Министерство на финансите и бюджетното устройство
БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

Информационна кампания на Министерството на финансите и Българската народна банка за въвеждане на еврото в Република България.